

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 115-1939)

Originalt emne

Sygehuse

Sygehuse/Neurologisk Neurokirurgisk Afdeling

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 22. juni 1939](#)
- 2) [Byrådsmødet den 31. august 1939](#)
- 3) [Byrådsmødet den 8. februar 1940](#)
- 4) [Byrådsmødet den 14. marts 1940](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 22. juni 1939 - side 5

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 115-1939)

Indstilling angaaende Overenskomst vedrørende Oprettelse og Drift af en neurologiskneurokirurgisk Afdeling ved Kommunehospitalet.

Følgende Overenskomst forelaa:

"I Anledning af den i Sundhedsstyrelsen den 10. d. M. førte Forhandling mellem Repræsentanter for Aarhus Kommune og undertegnede Repræsentanter for Indenrigsministeriet og Finansministeriet udbeder vi os Bekræftelse af, at der som Resultat af Forhandlingerne forelægges henholdsvis Aarhus Kommunalbestyrelse og de interesserede Ministerier følgende Forslag til en Ordning, hvorefter Staten yder et aarligt Tilskud til Aarhus Kommune til Drift af en neurologiskneurokirurgisk Afdeling ved Aarhus

Kommunehospital.

Aarhus Kommune opfører i Tilknytning til Aarhus Kommunehospital den fornødne Bygning og bekoster alt fornødent Udstyr til Drift af en neurologiskneurokirurgisk Afdeling, beregnet til 80 Sengepladser, hvoraf de 30 Sengepladser til neurokirurgiske Patienter.

Betalingstaksterne fastsættes indtil videre til 4 Kr. pr. Sygedag for almindelige Patienter paa Fællesstue og 2 Kr. pr. Sygedag for Medlemmer af statsanerkendte Sygekasser. For Enestuepatienter, hvorved forstaas Patienter, der selv begærer Enestue, fastsættes Betalingen til 12 Kr.

pr. Sygedag. Forsaauidt der foretages Forandring i Taksterne for Patienternes Betaling, vil der være at foretage den deraf flydende Ændring i den nedenfor nævnte Tilskudstakst.

Idet Afdelingens Drift iøvrigt i enhver Henseende foregaar for Aarhus Kommunes Regning, ydes der fra Statens Side et aarligt Driftstilskud, som beregnes efter følgende Regler:

Med Udgangspunkt i Regnskabsaaret 1936/ 37 fastsættes der et Tilskudsbeløb, svarende til 9 Kr. pr. Sygedag for neurologiske og neurokirurgiske Patienter paa den nævnte Afdeling. Denne Tilskudstakst skal dog fra og med Regnskabsaaret 1940/41 reguleres saaledes, at den forhøjes eller nedsættes med samme Procent, hvormed Rigshospitalets Udgift pr. Sygedag i Henhold til Beregningen i den aarlige Medicinalberetning er højere eller lavere i Aaret 1940/41 end i Aaret 1936/37. En tilsvarende Regulering foretages derefter hvert 3. Aar. Det forbeholdes herved, at den nævnte Beregning af Rigshospitalets Udgift pr. Sygedag fremdeles foretages paa samme principielle Beregningsgrundlag som den for Aaret 1936/37 benyttede, idet der i modsat Fald efter Forhandling mellem Indenrigsministeriet og Aarhus Kommune foretages en Ændring af Tilskudstaksten saaledes, at der opnaas samme Resultat som ved en uforandret Beregning af Rigshospitalets Udgift pr. Sygedag. Ved alle Omberegninger af Tilskudstaksten oprundes der til hele Øre.

Fra det Tidspunkt, da Afdelingen aabner for Drift, og indtil der foreligger endelig Opgørelse over Statstilskudet for et fuldt Regnskabsaar, ydes der for hvert af Finansaarets Kvartaler bagud et á conto Tilskud svarende til 9 Kr. pr. Sygedag, beregnet at et anslaaet aarligt Antal af 26000 Sygedage. Derefter beregnes áconto Udbetalingerne til enhver Tid som 1/4 af det senest opgjorte endelige Statstilskud for et Regnskabsaar.

Efter Udgangen af hvert Regnskabsaar tilstiller Aarhus Kommune Indenrigsministeriet en af

de paagældende Overlæger attesteret Opgørelse over Antallet af Sygedage i det foregaaende Regnskabsaar for neurologiske og neurokirurgiske Patienter paa den nævnte Afdeling, hvorefter endelig Regulering af Statstilskudet finder Sted."

Fra Budgetudvalget forelaa følgende Indstilling:

"Budgetudvalget indstiller til Byraadets Vedtagelse, at Kommunen for sit Vedkommende tiltræder Overenskomsten.

Da man ikke er fuldt Herre over de til Bygninger og Inventar medgaaende Beløbs Størrelse, gaar Udvalget ud fra, at der vil finde en Forhandling Sted om det til Forrentningen pr. Sygedag beregnede Beløb, saafremt Udgiften væsentlig overstiger 850000 Kr."

Borgmesteren forelagde Sagen og meddelte, at der havde været ført mange Forhandlinger med Ministerierne om denne Sag, og nu var man enedes om det foreliggende Forslag.

K. Moustén henviste til det foreliggende Overenskomstforslag. Der var Tale om en Afdeling paa 80 Senge, der skulde modtage Patienter fra hele Jylland. Kommunen skulde have 9 Kr. pr. Sygedag, og der skulde betales 2 Kr. pr. Dag for Sygekassepatienter og 4 Kr. for Selvbetalere, medens Patienter paa Enestuer betaler 12 Kr. Der vilde eventuelt blive en Stigning i Statstilskudet paa de 9 Kr. i Forhold til en eventuel Stigning paa Rigshospitalet; man vidste ikke endnu, hvor meget det vilde beløbe sig til; men der kunde nok regnes med et ret betydeligt Beløb. ca. 2 V2 Kr. pr. Dag, altsaa ialt 11 V2 Kr. Kommunens Hospitalsudgifter var ca. 7 Kr. pr. Dag, og der blev altsaa ca. 4,50 Kr. tilovers. Dette kunde dog næppe helt dække de Udgifter, Kommunen skal afholde, da det var noget dyrere at drive en saadan Afdeling end et almindeligt Hospital. Indirekte vilde Kommunen have Fordel af Hospitalet, og man havde tillige i Forvejen en lille Afdeling paa en halv Snes Patienter, som vilde gaa over paa den ny Afdeling, hvilket jo vilde aflaste Kommunen. I Universitetsbetænkningen stod, at Kommunen skal oprette visse Specialafdelinger, deriblandt en Nerveafdeling, og den slap man altsaa for at indrette, naar man fik Hospitalet. Selv om der maaske ikke blev fuld Dækning for Kommunens Udgifter, var Overenskomsten dog saaledes, at Byen kan være vel tjent dermed, og det vilde sikkert være umuligt at faa den bedre, hvis Byen ønskede at faa Hospitalet.

Borgmesteren pegede paa, at Aarhus skal udrede 850000 Kr. til Opførelse af Bygningen, og man havde ment det rigtigst at indsætte en Bestemmelse om, at saafremt Byggeriet væsentlig overstiger 850000 Kr., skal der forhandles om yderligere Tilskud fra Statens

Side. Paa den anden Side var der visse Ting som Kedelanlæg, Personale og Kontorhold, der ikke fordyrede de nuværende Hospitalsudgifter særlig, og deri laa naturligvis en Fordel for Kommunen.

Vald. Kloster var stort set enig med Hr. Moustén. Men Taleren havde den Opfattelse, at man kunde have faaet Overenskomsten bedre fra første Færd, hvor det næsten blev stillet i Udsigt, at Kommunen kunde faa det hele gratis. Man regnede fra først af med en Byggeudgift paa 800000 Kr., og det var derfor forkert, at det senere var rettet til 850000 Kr. En senere Forhandling om Sagen, hvis Byggeudgiften blev større, stod der ikke noget om i selve Overenskomsten, og Taleren havde ikke det bedste Haab om, at en saadan Forhandling med Finansministeren vilde nytte. Det vilde være korrekt at rette Tallet til 800000 Kr. og saa kræve yderligere Forrentning af det Beløb, som Bygningen kom til at koste derudover.

K. Moustén syntes, at det kunde være lige meget, om man beregnede Renten af 800000 eller 850000 Kr., naar Tilskudet var fastsat til 9 Kr. pr. Sygedag.

Borgmesteren gjorde opmærksom paa, at de 800000 Kr. var paa Tale i 1938, og der var sket nogen Stigning siden.

Vald. Kloster svarede, at ved Mødet i København forelaa Summen 800000 Kr. Deraf regnede Moustén 4 $\frac{1}{2}$ %, og paa det Grundlag kom man til 9 Kr. pr. Dag. Kontorchef Dige regnede med 5 % af 850000 Kr. og kom ogsaa til 9 Kr., saa det stemte daarligt sammen.

Borgmesteren oplyste, at man ikke havde turdet fastholde de 800000 Kr., hvis man vilde have Hospitalet; men de 850000 Kr. maatte være Maximum, og hvad der eventuelt kom derudover, maatte der forhandles om.

Vald. Kloster troede ikke, at Hospitalet kunde lægges andre Steder end i Aarhus, baade af Hensyn til Universitetet, og fordi det var det mest centrale Sted i Jylland. Det vilde blive meget dyrere at bygge i København. Man burde have fastholdt de 800000 Kr.

K. Moustén meddelte, at de først tilbød at yde Aarhus et Tilskud svarende til, hvad det kostede paa de mindre Sygehuse i Provinsen, medens Repræsentanterne fra Aarhus holdt paa, at det skulde være Udgiften i København, der skulde lægges til Grund. Saa enedes man om 9 Kr. pr. Sygedag, og naar Forrentningen var indenfor dette Beløb, var Byggeprisen i den Forbindelse ligegyldig. Hvis man kunde være sikker paa, at Aarhus i alle Tilfælde fik Hospitalet, burde man ikke være gaaet ind paa Overenskomsten; men det var

ikke givet.

J. R. Fanger beklagede, at Aarhus skulde stilles anderledes end København; men det var Tendensen, at der fra Statens Side lægges mere og mere over paa Kommunerne. Men selv om Byen fik nogen Udgift udover de 9 Kr., var det selvfølgelig en Fordel at faa Hospitalet. Taleren mente, at man godt kunde fastholde de 800000 Kr., hvis det var en Forudsætning fra Kommunens Side, saa kunde de 9 Kr. til Gengæld nedsættes, hvis Byggeomkostningerne blev under 800000 Kr.; men det skete vel næppe.

Borgmesteren oplyste, at Finansministeren stærkt fremhævede, at der ikke var Tale om Universitetet i den Forbindelse, og at Hospitalet lige saa godt kunde ligge i København eller i Sønderjylland. Taleren havde forsaavidt ikke noget imod, at Tallet rettes til 800000 Kr. men det vilde næppe betyde noget.

Val d. Kloster svarede, at Finansministeren ikke var alene om at afgøre dette Spørgsmaal, idet ogsaa Undervisningsministeren var med, og Medicinaldirektøren holdt stækt paa, at det burde ligge i Aarhus.

Borgmesteren bemærkede, at Kloster jo havde været med til Forhandlingerne og godt vidste, hvorledes Landet laa.

K. Mousten var klar over, at hvis Provinsen vilde have saadanne Institutioner, skulde man altid stilles ringere end København. Taleren vilde fraraade at lave om paa Overenskomsten.

J. R. Fanger mente, at man ogsaa kunde være for bange for ikke at faa saadanne Ting. Taleren kunde tænke sig, at man satte 800000 Kr. og saa maaske kunde gaa til 850000 Kr. uden at stille Krav; men hvis det blev 900000 Kr., maatte man forbeholde sig, at Tilskudet forhøjes.

Borgmesteren svarede, at man enten maatte rette det til 800000 Kr. eller fastholde de 850000 Kr. og eventuelt stemme derom.

Stecher Christensen henstillede at tiltræde Forslaget, som det foreligger. Der var ført saa mange Forhandlinger om denne Sag, og naar man nu fra alle Sider var enedes om dette, vilde Staten staa meget stærkt, hvis der igen skulde forhandles. Man vilde sikkert sige, at der er ikke noget at forhandle om, naar der er sluttet en Overenskomst, saa det vilde blot forhale Sagen.

Vald. Kloster havde ikke stillet noget Forslag, som krævede Afstemning, men blot ment at

man skulde have staaet fast ved de 800000 Kr. Taleren nærede ikke samme Ængstelse som Borgmesteren og Mousten for, at man her skulde forbigaa Aarhus.

Stecher Christensen henstillede at vedtage Overenskomsten, saa kunde de Herrer maaske senere forsøge, om der kan skaffes bedre Vilkaar.

Borgmesteren erklærede, at det gik ikke paa den Maade. Hvis man vedtog Overenskomsten, kunde man ikke forsøge at opnaa noget andet.

Stecher Christensen: Det er et lukket Møde, og ingen ved, hvad vi vedtager!

Borgmesteren svarede, at det skulde meddeles Ministeriet, hvad Byraadet vedtager.

Kai Blicher: Hvis det nu koster 1 Mill. Kr, hvad saa?

Borgmesteren pegede paa, at man havde forbeholdt sig en Forhandling om det overskydende Beløb, hvis det oversteg 850000 Kr.; det stod i Redegørelsen, som blev tilsendt Ministeriet. Naar der ikke forlangtes Afstemning, maatte man altsaa henholde sig til Udvalgets Indstilling.

Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 31. august 1939 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 115-1939)

Skrivelse fra Indenrigsministeriet angaaende Overenskomsten med Kommunen om Drift af en neurologisk - neurokirurgisk Afdeling ved Kommunehospitalet.

Følgende Skrivelse forelaa.

"I Skrivelse af 23. Juni d. A. til Sundhedsstyrelsen angaaende Forslagtil en Overenskomst med Aarhus Kommune vedrørende Driften af en neurologisk - neurokirurgisk Afdeling ved Aarhus Kommunehospital har Byraadet taget Forbehold med Hensyn til det til Forrentning pr. Sygedag beregnede Beløb, saafremt den samlede Udgift ved Bygningens Opførelse og Montering væsentlig overstiger det forudsatte Beløb af 850000 Kr.

I denne Anledning skal man meddele, at Indenrigsministeriet forudsætter, at Etableringen gennemføres for 850000 Kr., for saa vidt der ikke indtræder uforudseelige Forhold,

saaledes at der kun, hvis dette skulde blive Tilfældet, vil blive Spørgsmaal om Ændring af det til Forrentningen beregnede Beløb.

Man udbeder sig en Udtalelse om, hvorvidt Byraadet er enig heri."

Budgetudvalget indstiller attilræde Skrivelsen.

Borgmesteren henviste til den tidligere Behandling af Sagen, hvor Byraadet indsatte den Tilføjelse, at saafremt Prisen væsentlig oversteg 850000 Kr., skulde der forhandles om yderligere Tilskud fra Statens Side. Nu forelaa der et Svar herpaa, som man vel maatte tiltræde.

I. C. Sørensen kunde paa Gruppens Vegne tiltræde det, men man var ikke helt tilfreds med det opnaaede Resultat. Forholdet var vel det, at hvis Hospitalet skulde have ligget i København, havde Staten betalt det hele, men i Provinsen maatte man altid bidrage til saadanne Ting. Det var et stort Beløb, som Kommunen skulde hæfte for, og naar man saa, hvad Staten ydede i København, var det ikke retfærdigt. Taleren vilde anbefale, naar der engang kom en Arkitekt, da at faa et specificeret Overslag frem og holde sig indenfor dette, og man maatte saa i hvert enkelt Tilfælde tage Stilling til, om det er noget, Staten eller Kommunen skal betale. Udgifter, som skyldtes Krigsfare, Kronesækning o. lign., maatte vel henregnes til ekstraordinære Forhold, som Staten skal yde Erstatning for.

Borgmesteren svarede, at Overenskomsten tidligere var vedtaget i Byraadet, og saa maatte man jo gaa med dertil. De af Landsretssagføreren nævnte Ting maatte sikkert kaldes uforudseelige Udgifter, der skulde erstattes. Taleren havde talt med Indenrigsministeren om Sagen, og man var enedes om en Forhandling, hvis det anslaaede Beløb ikke kunde holde.

Indstillingen vedtoges.

Uddrag fra byrådsmødet den 8. februar 1940 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 115-1939)

Skrivelse fra Indenrigsministeriet med ændret Forslag til Overenskomst angaaende Opførelse af den neurologiskneurokirurgiske Afdeling ved Kommunehospitalet.

Fra Sygehusudvalget forelaa Forslag om følgende Ændringer til Overenskomsten:

§ 2, Stk. 1. Tilføjelse: Byraadet forbeholder sig at lægge en Bygning i Tilslutning til neurologisk Afdeling, dog saaledes, at Afdelingens Selvstændighed ikke forrykkes derved.

§ 6, Stk. 4, Linie 3: Ordet "Procent" ændres til "Beløb".

§ 6, Stk. 4, Linie 6: "hvert 3. Aar" ændres til "hvert Aar".

§ 6, Stk. 5, Linie 4: Ordet "bagud" ændres til "forud".

§ 7, Linie 1: Efter Ordet "Statens" tilføjes "eller Aarhus Byraads".

Fra Indenrigsministeriet forelaa følgende Skrivelse:

"Efter Modtagelsen af Byraadets Skrivelse af 5. d. M. (J. Nr. 115-1939) skal man hoslagt tilstille Byraadet et ændret Forslag til Overenskomst mellem Indenrigsministeriet paa Statskassens Vegne og Aarhus Byraad paa Aarhus Kommunes Vegne angaaende Indretning af en neurologisk og neurokirurgisk Afdeling ved Aarhus Kommunehospital.

Det bemærkes, at der i Forslaget er optaget de af Byraadet i fornævnte Skrivelse foreslaaede Ændringer og Tilføjelser til Overenskomstens § 2, Stk. 1, § 6, Stk. 4, Linie 6, og § 7, hvorimod Indenrigsministeriet ikke har kunnet tiltræde de til § 6, Stk. 4, Linie 3, og Stk. 5, Linie 4 stillede Ændringsforslag.

Forsaavidt angaar Byraadets Bemærkning med Hensyn til Forslagets § 6, sidste Stk., vedrørende Overskridelse af Etableringsudgifterne skal man meddele, at Indenrigsministeriet er enig i, at Forholdene ved Aftalens Indgaaelse i Juni 1939 lægges til Grund ved en eventuel Forhøjelse af den aftalte Tilskudstakst.

Saafrømt Byraadet kan tiltræde det saaledes ændrede Forslag, skal man anmode Byraadet om at underskrive og derefter tilbagesende Overenskomsten hertil.

Naar Overenskomsten tillige er underskrevet af Indenrigsministeriet, vil en bekræftet Genpart af denne blive tilstillet Byraadet."

Borgmesteren meddelte, at Sygehusudvalget havde ønsket enkelte Ændringer i Overenskomsten, og Ministeriet var gaaet med til nogle af disse, hvorefter man anbefalede at godkende Overenskomsten.

Tiltraadtes.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 115-1939)

Indenrigsministeriets Godkendelse af Overenskomsten angaaende Indretning af en neurologisk og neurokirurgisk Afdeling ved Kommunehospital.

Toges til Efterretning.

